

**La
Patrona
2018**

Del 26 de juliol al 02 d'agost

Edita Ajuntament de Pollença

Dipòsit legal PM 1012-2018

Coordinació Antònia Serra

Revisió lingüística Teresa Cànaves

Idea, selecció i edició textos Pere Salas

Informació històrica i literària

Maria Rosa Albis, Margalida Cànaves,

Eva Cerdà, Antoni Domingo, Ramon Reig i Joan M. Torres

Imatges Fons Bestard / Cerdà | Humà06

Disseny staycreative®

Impressió Esment Impremta

L'acte més antic

L'acte cívic més antic de la Patrona són els focs artificials

També és el que ha tingut una major continuïtat en el temps. La primera notícia correspon al 1623.

“

Llavors els jurats de la vila subvencionaren la Parròquia d'aquesta forma: Mes lo passa en compta una liura y vint sous, dic 1 Ll. 8 s. Costa haver pagat de los habers de la Iglesia Parroquial de la present vila, y son per polvora per la festivitad de Nostra Senyora dels Angels de la present vila, com costa possessió dels honorables jurats feta a 4 d'agost de 1623... ”

Imitaven els pollencins el gran i original espectacle pirotècnic que havia ofert Venècia per celebrar la victòria dels cristians sobre els turcs a Lepant el 1571?

El pagès que es convertí en l'artista de les guspieres

Va néixer el 1828 a Pollença. No sabem d'on va treure la idea, però Martí Vives Font, “Sergent”, el 1858 ja era un dels protagonistes de la Patrona: les bales que preparà per al que potser sigui el primer simulacre de Moros i Cristians, il·luminaren de colors la volta celestial, com destaca Ramon Picó. Només era un “aficionat”, però els seus focs artificials cridaren l'atenció de propis i estranys. Els estius el contractaven arreu de Mallorca.

En aquells temps dibuixava figures de foc, com la famosa “Culebra”, que inaugurà en la represa de les festes de la Patrona del 1882. El 1888 s'atreví amb un piromusical i, entre d'altres figures, creà un “Juan Mas” de guspieres. Era una forma de personalitzar els focs de la Patrona que encara no s'ha repetit. Al mateix temps donava a conèixer l'explosió de colors que la nova pirotècnia del vuit-cents havia posat de moda, fruit dels treballs científics de l'escola de Nuremberg i de la popularització dels focs artificials propi dels americans.

I si el mestre Sergent s'haguera inspirat en els Reials Focs Artificials celebrats al Green Park de Londres, el 27 d'abril de 1749, amb la famosa música de Händel?

Focs artificials

“

Dins el tapís de vellut negre: vermell de liti, violeta de potassi i verd pàl·lid de coure esclaten amb alegria...

Dins el pèlag sagnant, les finíssimes i lleus xarxes de la mirada rescaten peixos de colors que es belluguen il·luminats per la nítida frescor...

Què en farem, de les seves iridescències ofegades, ara que ens manca la saviesa dels infants, quan la natura ja no és extraordinària ni en l'energia de l'artifici?

”

Del poemari *Geometria descriptiva*
d'Àngel Terrón Homar (Edicions Proa, 1999)

On the road

“...perquè l'única gent que m'interessa és la que està boja, la gent que està boja per viure, boja per parlar, boja per salvar-se, amb ganes de tot al mateix temps, la gent que mai badalla ni parla de llocs comuns, sinó que crema, crema, crema com fabulosos coets grocs explotant igual que aranyes entre les estrelles i llavors es veu esclatar una llum blava i tothom deixa anar un ¡Ahhh!”.

Jack Kerouac, On the road, 1957

Molts d'anys i bona Patrona

Les festes de la Patrona (les canonades, el pregó, els moros i cristians, el tedèum, els concerts, els focs...) són una de les senyes d'identitat més importants de la gent de Pollença, i el que fa que el poble dels nostres avantpassats i dels nostres fills sigui, en essència, la mateixa. És aquest sentir el que ens marca com a poble amb uns trets propis i diferenciats.

Això de cap manera vol dir que no hàgim d'evolucionar o que no ens hàgim d'adaptar a cada moment, és clar que sí. De fet les festes que no evolucionen i no s'adapten a l'actualitat i als canvis socials, acaben morint.

Enguany prenen especial rellevància els focs artificials. Són presents al llarg de tot el programa d'actes atès que són l'acte cívic més antic de les nostres festes, d'ençà del segle XVII tenim focs per la Patrona, i la seva elaboració va estar en mans d'una nissaga de pirotècnics pollencins durant diverses generacions... Encara ens venen a la memòria les rodelles i la traca final per tancar les festes.

Teniu en les vostres mans el programa de festes, participeu en tots aquells actes que us facin il·lusió i, sobretot, passau-vos-ho bé, després de tot un any de feina, tots ens hem guanyat unes bones festes. Anem a gaudir-ne, anem a demostrar que Pollença és un poble obert i generós... Al mateix temps Pollença ha de ser un poble amb unes festes lliures d'agressions sexistes, on cal evitar, a més a més, els excessos que fan que no gaudim de la festa ni la deixem gaudir a les altres persones.

Miquel Àngel March Cerdà El Batle

Bernat López Plomer El Regidor delegat de Festes

ds

21

21.00 h

Actuació

Actuació a càrrec de l'agrupació femenina de Sant Francesc i el Cor de Pollença. Dirigits per Joan Rosselló Nadal

Lloc

Pati de l'Ajuntament

Organitza

Cor de Pollença

21.00 h

Aplec

De ball popular amb l'actuació dels grups Coros y Danzas de Becerril de la Sierra i Aires de la Cala

Lloc

Plaça Major

Organitza

Aires de la Cala

dg

22

22.00 h

Concert

Concert a càrrec del grup català Falcions Ninja

Lloc

Claustre de Sant Domingo

dl

23

21.30 h

Teatre

Entremès de les desconsolades viudes del Rasquell

Autor

Llorenç Moya

Direcció

Carles Pujols

Introducció a l'acte a càrrec de Biel Cifre, Joana Vanrell i Rosario Carmona

Actors

Joana Maria Peralta, Vanesa Roman, Francina Garau, Joan Maria Pascual i Jaume Xuia

Escenografia

Fina Solar

Direcció musical

Mateu Vila

Lloc

Claustre de Sant Domingo

dt

24

21.30 h

Teatre

Entremès de les desconsolades viudes del Rasquell

Autor

Llorenç Moya

Direcció

Carles Pujols

Introducció a l'acte a càrrec de Biel Cifre, Joana Vanrell i Rosario Carmona

Actors

Joana Maria Peralta, Vanesa Roman, Francina Garau, Joan Maria Pascual i Jaume Xuia

Escenografia

Fina Solar

Direcció musical

Mateu Vila

Lloc

Claustre de Sant Domingo

dc
25

Programa especial Patrona 2018

Ràdio Pollença surt al carrer aquestes festes, a la plaça Vella. Els programes radiofònics sortiran dels estudis per oferir una jornada de ràdio des de la plaça Vella, amb entrevistes als protagonistes de la Patrona.

Tothom està convidat a passar pels micròfons de la ràdio municipal i dir la seva!

L'Estiuet, especial Patrona

Petits plaers d'estiu, especial Patrona

L'Acera du Vagos La Patrona Special Edition, programa radiofònic en viu, amb sorpreses, convidats, imitacions i molt d'humor

Lloc

Plaça Vella

Rodella

Escut circular que es portava amb el braç esquerre per protegir el pit del qui combatia amb espasa.

Per exemple:

*Joan Mas ab gipó posat,
descaç de peus e de cames,
e armat d'un llanço,
espasa e rodella*

Roda de focs artificials (Mallorca)

Per exemple:

*Se feren moltíssims focs
de bombas, couets voladors,
rodellas y trons*

document a. 1720

Joan Binimelis

*Descripció particular de l'illa de Mallorca e viles
i Diccionari Alcover-Moll*

dj

26

14.00 h

Canonades i esclafits de coets

Repicada de campanes

Cercavila de la Banda de Cornetes del Soldà

Lloc

Plaça de Montis-ion

20.30 h

Cercavila de la Banda de Cornetes i Tambors

Lloc

Carrers de Pollença

22.00 h

Pregó

Que dirà Josep Antoni Cifre Rodríguez, amb el títol “L'alquímia del que som, del que volem ser”

En acabar, concert de la Banda de Música

A la sortida hi haurà granissat per a tots els assistents

Lloc

Claustre de Sant Domingo

dv

27

18.00 h

Festa d'aigua

Per als xics i xiques amb castells i piscines

Acabarà amb festa d'escuma i qualche sorpresa

Lloc

Can Conill

20.00 h

AFAMA Chef. Hi haurà cartell específic

Col.labora Afama

Lloc Plaça Vella

22.00 h

Concert solidari

A càrrec d'Almayurka, a benefici d'Abaimar, Afama, l'Obreria del Puig i Prodis

Lloc Claustre de Sant Domingo

Preu 10,00 Euros

Venda anticipada d'entrades Pollença: Club Pollença, Electrònica Cuadrado i Tao | Port de Pollença: Viajes Mirador i Bellini Fun Boats. Taquilla una hora abans al Claustre

Organitza Rotary Club Pollença

23.30 h

Festa 'Summer Colors' als jardins Joan March

Lloc

Ca la Gran Cristiana

ds

28

10.00 h a 12.00 h

Demostració d'elaboració artesanal

De les espadenyas que duen els participants en el simulacre, a càrrec de Pere Parets

Lloc

Can Xumet, carrer de la Mar, 40

20.00 h

Sopar solidari

Lloc

Jardins Joan March

Organitza

AECC de Pollença

20.30 h

V Trobada de ball en línia

Amb l'animació de Patricia Luque, Rocío Vilchez i tots els monitors de la zona

Lloc

Plaça de Ca les Monnares

23.00 h

Revetla

A càrrec dels grups The Claps, La Movida, Mythical Band i els discjòqueis Perelló i Bestard

Lloc

Plaça Major

dg

29

18.30 h

Plantada dels Gegants de Mallorca

Lloc

Via Pollentia

19.00 h

Cercavila dels gegants

Lloc

Via Pollentia, Miquel Bota Totxo, Roser Vell, plaça Major, Mercat, Jonquet, Pius XI i plaça de Ca les Monnares on ballaran tots

Organitza

Esbart de Sant Jordi

20.30 h

Mostra de ball

A càrrec de l'Escola de ball de pagès de Pollença i Racó de Tramuntana. A continuació Mostra del grup Racó de Tramuntana

Lloc

Plaça Major

22.00 h

Ball de saló

A càrrec del Duo Nàutic

Lloc

Plaça de Ca les Monnares

dl
30

18.30 h

Dragut Festival

Simulacre dels moros i cristians per a nins i nines amb capses de cartró

Concerts a càrrec de Vão Com Tudo & Julia Mestre, Manteca Latin Project, Monsters of Palma, 2 Xsound System: Kontaktua i Island Roots. Tallers, música i jocs per a infants

Lloc

Plaça de Ca les Monnares

21.30 h

Revetla Pollencina

Presentaran l'acte Antònia Plomer i Felip Munar

Hi intervendran: Ballugall, Coral Arrels Pollencines, Pere Llobera "Morou", Pere Guiem, Martí Saez i Elisa Sayrol, Esteve Perich i Martí de la Punta, Toni Cabanelles, Xeremiers Orats, Toni Cerdà, Gabi Cifre i Rafel Moll, Maria Cerdà, Antoni Bisanyes, Jaume Mas...

Es presentarà el núm. 5 de la Col·lecció "Glosadors de Pollença" (del qual totes les famílies en podran recollir un exemplar) dedicat als Glosadors Ochogavia/Trias

Lloc Claustre de Sant Domingo

Organitzen Antoni Bisanyes, Felip Munar i Martí Sáez

22.00 h

Gran nit de swing

Stranger Swings (Mallorca) i Bluesmàfia i Es Saligardos (Eivissa).

Lloc

Plaça Major

dt
31

19.00 h

Actuació infantil

Per als més petits, "Moixonies per créixer"

Lloc

Claustre de Sant Domingo

23.30 h

Marxa Fresca

Vine i gaudeix de la millor música

Lloc

Plaça Major

dm

1

19.00 h

Tipi Tipi Top actuació infantil

En acabar s'oferrà un gelat als infants assistents gentilesa de Bartomeu Reig SA, Helados Nestlé i Can Butxaca

Lloc

Plaça Vella

20.00 h

Cercavila

A càrrec de la Banda de Cornetes i Tambors de Pollença i de la Banda de Música de Pollença

Lloc

Carrers de Pollença

23.00 h

Mítica revetla

Amb Ocults, Anegats i Enrockats

Lloc

Plaça Major

De festa, Pollença lliure d'agressions sexistes

S'instalarà una paradeta d'informació i atenció a la plaça Major (devora l'antiga peixeteria) durant la nit de la revetla

ALBORADA

05.00 h Plaça Major per seguir pels carrers de la vila

Plaça Major, Ajuntament, placeta de Martorell, cantonada carrers Coronel Aloy i Canonge Llobera, cantonada carrers Mare Alberta i Joan Vives Rotger, plaça de l'Assolellador (abeurador de Sant Isidre), cantonada Via Pollentia amb Bota Totxo, plaça de Ca les Monnares, placeta de Sant Jordi, cantonada carrers Mar i Verger, cantonada carrers Pare Vives i Binimelis, cantonada carrers Formentor i Gerreria, cantonada carrers Horta i Gruat, cantonada carrers Lleó i Bonavista, cantonada carrers Roca Tomàs i Horta, plaça de l'Almoina.

08.30 h Plaça de Cala Molins (Cala Sant Vicenç)

09.15 h Plaça de Miquel Capllonch del Port de Pollença

Darrera tocada a la Residència

d'Agost

11.00 h

Ofici Major

A la Parròquia i ball de l'Oferta pels cossiers

12.15 h

Ball dels Cossiers

A la plaça Major

12.45 h

Acte institucional

Actuació de la Banda de Música de Pollença, a l'església de Montis-ion

13.00 h

Aperitu

A l'Ajuntament, per a tot el poble

17.00 h

Cercavila

A càrrec de la Tropa de Cornetes i Tambors del Soldà

17.30 h

Processó

Antiga imatge de la Patrona i tradicions de la vila

19.00 h

Simulacre de moros i cristians

Només els càrrecs del simulacre poden portar espases de ferro

21.30 h

Tedèum

De Mossèn Miquel Tortell en acció de gràcies càntic dels Goigs de Costa i Llobera

Alborada i el Visca Pollença

Interpretació de la Banda de Música de Pollença

Lloc

Plaça Major

23.00 h

Focs artificials

A càrrec de EUROPLÀ

Lloc

Vinyeta del Pont Romà

Organitza

Ajuntament de Pollença

Exposicions

Del 14 de juliol al 30 de setembre

Danae Stratou
“It’s time to open the black boxes”
Església del Convent de Sant Domingo

Del 21 de juliol al 16 d’agost
Xavier Salvador
Galeria Dionís Bennàssar

Inauguració 28 de juliol
Fotografies d’Antoni M. Rosselló
Patrona. f. [fotos amb nom de dona]
Can Llobera

Inauguració 29 de juliol a les 20.30 h
La collecció creix.
Darreres donacions
Club Pollença

Del 21 de juliol al 29 setembre

Col·lectiva
Xisco i Ramon Provençal,
Mabel Ruiz-Horn i Manel Doblas
Galeria Joan XXIII “Tot Marco”

A partir del 27 de juliol
Col·lectiva Vicente Herrero i
Eugenio Mayor
Galeria Llompart

A partir del 7 de juliol
Juan Miguel Quiñones
“Con la comida no se juega”
Galeria Maior

Exposició multidisciplinària
d’artesanà, art emergent i disseny
8ulls

dm
24

21.00 h

Semifinals 2n i 3r classificat

Torneig Futbol 7 Festes Patronals 2018

20.00 h

Semifinals 1r i 4t classificat

Torneig Futbol 7 Festes Patronals 2018

Lloc

Camp de futbol de Pollença

dv
27

20.00 h

Final del Torneig Futbol 7

Festes Patronals 2018

Lloc

Camp de futbol de Pollença

ds
28

16.30 h

Torneig d'Escacs Patrona de Pollença

Lloc

Saló del Club Pollença

Inscripcions

Al telèfon 680844087, adreça electrònica clubescacspollensa@outlook.es, o al mateix Club Pollença fins 15 minuts abans de començar

Organitza

Club d'Escacs Pollença

Activitats esportives Patrona 2018

El jove que volia ser com el seu avi

Martí Vives Salas va néixer el 1891. Segurament es va emmirallar amb els coets voladors i els castells de focs del seu padrí. Li agradaven els esclafits i el foc, però no la guerra. Per això emigrà a Amèrica de Sud, on perfeccionà la tècnica de la pirotècnia. Tornà fet un autèntic professional. Barrejava elements i matèries com un veritable alquimista. Cada dos d'agost, Pollença es tenia de colors incandescents mai vists. Un dia, fins i tot, sorprengué amb la figura d'un salt d'aigua de foc o amb un ciclista que travessava la plaça.

En aquells temps les rodells, les darreres que s'han vist a Pollença, il·luminaven la plaça del Mercat. Eren rodes que donaven voltes i voltes mentre desprenien una aura de guspies i dibuixaven fantosiques serpentines al seu interior. Quasi sempre acabaven amb un potent tro. Algunes deixaven el tauló on estaven clavades iniciant un vol fins la foscor del cel; llavors, sobtadament, invertien la direcció i es precipitaven sobre el terra, per tornar a enlairar-se abans de finir definitivament, tot compassat per un "ohhhhh" entusiasta de la gentada expectant. Ens deixà el 1970, poc temps després de la seva darrera gran traca final a la plaça Major.

El seu avi, Martí Vives Font, n'haguera estat orgullós.

La comare

que ajudava a donar a llum

Antònia Salas Cànaves, “Tossera”, (1902-1992) fou una dona excepcional: comare el 1925 per l'hospital Clínic de Barcelona, fou la primera pollencina amb una titulació medicosanitària.

La inspiració li arribà des de casa. Sa mare, Joana Aina Cànaves, també es dedicava a portar infants al món. De fet, mare i filla començaren a treballar plegades; l'experiència d'una i la il·lusió i els coneixements acadèmics de l'altra, feren de na Tossera una gran comare, a més d'una gran dona.

Acceptà casar-se amb un home singular, el mestre dels focs Martí Vives. No només perquè professava una professió poc habitual, sinó perquè estava disposat a tenir una parella que no abandonà la seva professió, cosa infreqüent en aquells anys. Ningú no volia una esposa que fes feina fora de casa.

Alegre i decidida, sempre amb el maletí a punt, ni el mal temps ni les distàncies l'aturaven. En bicicleta, en carro, però a peu quasi sempre, na Tossera arribava a totes les cases pollencines on una dona a punt de ser mare l'esperava comptant contraccions.

Gràcies a ella molts poguérem veure la llum dels focs artificials.

De festa, Pollença lliure d'agressions sexistes

- Si vius una agressió sexista, no callis. ACTUA! Demana ajuda. Digues «**No i punt!**»
- Si et diuen «**No i punt!**» accepta la negativa
- Si veus una agressió ACTUA!: expressa el teu rebuig i ajuda la víctima
- Si no hi ha consentiment explícit, és una agressió
- Res no justifica una agressió: ni la manera de vestir, ni l'exhibició del cos, ni l'orientació sexual
- Sota la influència de l'alcohol i de les drogues cap consentiment no és vàlid
- No toleris comportaments masclistes en el teu entorn: les bromes sexistes, el control, bavejar, engelosir... és assetjament
- Viu relacions sanes, lliures i en igualtat: no tot val!
- Les persones podem canviar d'opinió. Respecta els límits i les decisions de l'altra persona
- Atemptar contra la llibertat sexual de l'altre és un delictes. Si necessites ajuda per una agressió, telefona a l'112

Suma't
al canvi!

De marxa sí, però amb seny!

- Abans de sortir, pensa quina nit t'espera i com vols que acabi
- Procura sopar bé abans de sortir
- Si beus alcohol, alterna'l amb aigua
- No beguis alcohol si tens alguna malaltia de fetge, ronyó, problemes psicològics, si estàs embarassada o si tens menys de 18 anys
- L'alcohol mesclat amb altres drogues provoca efectes imprevisibles
- Els adults som models per als infants i joves. El que consumim és un exemple que influirà en la seva futura manera de beure
- Evita els conflictes. Bregues...cap ni una!
- Si qualche persona del teu entorn es troba malament, no la deixis sola i demana ajuda. L'112 és el telèfon d'emergència
- Cuida l'espai o el poble que t'acull; no l'embrutis
- Respecta el descans dels veïnats
- Recorda que amb l'alcohol menys és més i que no hi ha consum de drogues sense risc
- Organitza la tornada segura a casa; la conducció després d'haver consumit alcohol és una temeritat mortal
- Està totalment prohibida la venda d'alcohol a menors d'edat

#NOSIGUISASE
BEU AMB RESPONSABILITAT

I recorda la llei

La Llei Orgànica 4/2015 és la que regula el VANDALISME i el CONSUM O TINENÇA DE DROGUES.

Depenent del tipus d'infracció hi ha sancions administratives o penals.

*Informa't i decideix

Consumeix de manera responsable.

www.ajpollenca.net/ca/noticies/campanya-informat-i-decideix

Reutilitza 3.0

- Fes ús del tassó reutilitzable. L'Ajuntament evoluciona amb el tassó reutilitzable de festes
- Els locals i barres han d'oferir tassons reutilitzables, però recorda que no són retornables
- El preu del tassó és de 0,50 euros
- Si tens tassó a casa utilitza'l, així reduïrem residus. Hi guanyam tots

**Gaudeix de la festa i fes que
acabi bé per a tothom!**

Ajuntament de Pollença